РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

З А К О Н

ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО

(обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г., бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г., бр. 15, 30, 66, 68, 99, 104 и 106 от 2013 г., бр. 1, 98 и 107 от 2014 г., бр. 9, 72, 80 и 102 от 2015 г., бр. 17, 27, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 102 от 2017 г., бр. 18, 77, 91, 98 и 102 от 2018 г., бр. 24, 58, 99 и 101 от 2019 г., бр. 23, 28, 34, 44, 67, 103, 105 и 110 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 8, 17, 18, 32, 41, 58 и 62 от 2022 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2022 г. – бр. 94 от 2022 г.; изм., бр. 102 и 104 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 86, 96 и 102 от 2023 г., бр. 35, 39 и 85 от 2024 г. и бр. 25 от 2025 г.)

§ 1. В чл. 108а се правят следните допълнения:

1. В ал. 7 накрая се добавят думите "след като се идентифицират по реда на чл. 5, ал. 2 от Закона за електронното управление, с изключение на средства за електронна идентификация с ниво на осигуреност "ниско". Подаването на заявления и заявления-декларации към информационната база данни по ал. 1 се смята за електронна административна услуга по смисъла на Закона за електронното управление.".

2. Създават се нови ал. 8 и 9:

"(8) Подаването на заявления и заявления-декларации по електронен път може да бъде подавано и чрез пълномощник по реда на чл. 24 от Закона за електронното управление или чрез прилагане на електронен образ от нотариално заверено пълномощно. (9) Чрез информационната база данни по ал. 1 се реализира система за автоматизирана оценка на риска от незаконосъобразно установяване на трайна неработоспособност. При установен висок риск във връзка с действия на ТЕЛК, случаят се разглежда от НЕЛК, а при установен висок риск във връзка с действия на НЕЛК - от оправомощени от министъра на здравеопазването лица."

3. Настоящата ал. 8 става ал. 10.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Законът влиза в сила в двумесечен срок от обнародването му.

ВНОСИТЕЛИ:

Божидар Божанов
Александър Сидеров
Надежда Йорданова
Стела Димитрова
Светлин Кирилов
Иван Белчев

МОТИВИ

Към Законопроект за допълнение на Закона за здравето

С настоящия законопроект се предлага коригиране на един дефицит в електронната система за медицинска експертиза, а именно, че съгласно становище на Министерство на здравеопазването, тя не предоставя електронни административни услуги и съответно Законът за електронното управление не е приложим. Това на практика означава, че единствено с квалифициран електронен подпис и то изключвайки облачни такива. Това създава неудобство за пациентите, които не могат да се възползват от алтернативни методи за идентификация и за ползване на услугите в системата.

Предлага се и създаване на система за автоматизирана оценка на риска от незаконосъобразно установяване на трайна неработоспособност, или т.нар. "фалшиви ТЕЛК решения", за които има множество сигнали (реално издадени решения на база на грешно-описана фактическа обстановка).

Тъй като решенията трябва да стъпват на реална история на диагнози и изследвания, което е проверимо през НЗИС, е възможно да бъде изградена система от правила и дори елементи на изкуствен интелект, които да откриват автоматично аномалии и риск от противоправно поведение. След установяване на висок риск, съответният случай следва да се разгледа от НЕЛК (ако действията са на ТЕЛК) и от МЗ (ако действията са на НЕЛК).

Такъв контролен механизъм, дори да не установява всички случаи на злоупотреби, ще създаде среда на непредвидимост за злоупотребяващите и ще повиши риска за тези лица, което съответно ще доведе до намаляване на фиктивни/фалшиви ТЕЛК решения, чрез които се източва социалната система и се получават неправомерни придобивки, и всичко това на гърба на реално нетрудоспособните хора, които имат нужда от тази подкрепа.

ВНОСИТЕЛИ:

Божидар Божанов
Александър Сердинов
Мартин Иванов
Стела Димитрова
Светли Христофоров
Иван Белчев

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	Наличие на дефицит в електронната система за медицинска експертиза, а именно, че съгласно становище на Министерство на здравеопазването, тя не предоставя електронни административни услуги и съответно Законът за електронното управление не е приложим към нея.
Заинтересовани групи	МЗ, МТСП, Сдружения на хора с увреждания, Омбудсман
Анализ на разходи и ползи	На фона на минимални разходи за привеждане на системите на ТЕЛК/НЕЛК и портала за административни услуги в съответствие с новата услуга, се очаква значимо (не по-ниско от 20%) намаляване на случаите на злоумишлени действия водещи до неправомерно отпускане на социални придобивки
Административна тежест и структурни промени	Предложението предвижда облекчаване на административната тежест за лицата с намалена трудоспособност, позволявайки им да ползват електронни административни услуги.
Въздействие върху нормативната база	По пълноценно интегриране на ЗЕУ, постигащо ниво на стандартизация с други административни дейности при ползване на услугите на ТЕЛК/НЕЛК
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	С предложените промени се надграждат възможностите за равно третиране от държавата, както по отношение на географските отстояния, така и на времевите разлики. Тази възможност хармонизирано балансира административната дейност и по отношение на разнородна демография

ВНОСИТЕЛИ:

Божидар Божанов
Александър Симов
Надежда Йорданова
Силвия Живкова
Ивайло Мирчев

Иван Белев

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 51-554-01-201
Дата 24 / 10 2025 г.

13:23

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
51-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за допълнение на Закона за здравето, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

2025 г.

гр. София

ВНОСИТЕЛИ:

Божидар Божанов
Александър Симов
Надежда Йорданова
Даниела Димитрова
Орлин Цонев
Иван Белчев

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 51-550-01-535/24.10 **2025 г.**

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 71, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Законопроект за допълнение на Закона за здравето, № 51-554-01-201, внесен от БОЖИДАР ПЛАМЕНОВ БОЖАНОВ и група народни представители на 24.10.2025 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по здравеопазването

Комисии:

- Комисия по електронно управление и информационни технологии
- Комисия по труда и социалната политика

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА